

# Obsah

O autorovi .....	V
Předmluva.....	VII
Seznam zkratk.....	XVII
Úvod .....	1
<b>KAPITOLA I. Vývoj práva vadného plnění .....</b>	<b>4</b>
1. Římské právo .....	5
1.1 Odpovědnost za evikci (za vady právní) .....	5
1.2 Odpovědnost za vady faktické .....	7
2. ABGB.....	12
2.1 Návaznost na právo římské .....	12
2.2 Jednotná odpovědnost za právní a faktické vady v ABGB.....	13
2.3 Právo z vadného plnění jako prostředek nápravy omylu .....	18
2.4 Právo z vadného plnění jako právo z nesplnění, resp. nikoliv řádného splnění .....	26
3. Dílčí shrnutí.....	31
<b>KAPITOLA II. Konsekvence vývoje práva odpovědnosti za vady v ObčZ.....</b>	<b>33</b>
1. Práva z vad jako práva z nikoliv řádného plnění (nesplnění) .....	33
2. Problém tzv. plurality definic a zásada shodného zacházení s právními a faktickými vadami.....	38
2.1 Úvodem .....	38
2.2 Přehled definic vady v ObčZ.....	40
2.3 Rozdílnost definic.....	41
2.4 Snaha o koherentní výklad .....	43
2.5 Princip jednotné úpravy právních a faktických vad.....	47
2.6 Existence potřeby rozlišování mezi faktickými a právními vadami?.....	49
3. Dílčí shrnutí.....	52
<b>KAPITOLA III. Věcná působnost § 1914 a násl. ObčZ .....</b>	<b>54</b>
1. Úplatnost.....	54
1.1 „Úplata“ jako zdroj hodnotového odůvodnění práva z vadného plnění.....	54
1.2 Úplatné plnění.....	56

2. „Plní“ .....	58
2.1 Plnění ve smyslu „přenechání věci“? .....	58
2.2 Věc v právním smyslu? .....	60
2.3 Meze aplikovatelnosti ustanovení o vadách .....	62
2.3.1 Starší literatura .....	62
2.3.2 Aktuální rakouská literatura .....	64
2.3.3 Kazuistika .....	65
2.3.4 Exkurz: odpovědnost za vady u závazků k úsilí v systémech odpovědnosti za vady regulovaných u jednotlivých zákonných smluvních typů .....	69
2.3.5 Dílčí shrnutí .....	72
3. Pojem „plnění“ ve smyslu § 1914 odst. 1 ObčZ (vlastní stanovisko) .....	72
3.1 Závazky k činnosti, u nichž je dluhováno úsilí .....	74
3.1.1 Vypořádání se s argumenty proti aplikovatelnosti práva vadného plnění na závazky k úsilí .....	74
3.1.2 Důvody pro aplikaci vadného plnění na závazky k úsilí .....	78
3.1.3 Dílčí závěr .....	83
3.1.4 Určení dluhovaných vlastností (tzv. „Sollbeschaffenheit“) .....	84
3.2 Závazky k nekonání .....	87
3.3 Restituční povinnosti .....	89
3.3.1 Stanovisko zahraniční (rakouské) literatury .....	89
3.3.2 Vlastní stanovisko .....	89
4. Dílčí shrnutí .....	91

<b>KAPITOLA IV. Strukturální historicko-komparativní analýza konceptů odpovědnosti za právní vady .....</b>	<b>94</b>
1. Obecně .....	94
2. Evikční princip .....	95
2.1 Podstata evikčního principu .....	95
2.2 Využití evikčního principu v moderních kodifikacích .....	98
2.2.1 Obecně .....	98
2.2.2 Francouzské právo jako prototyp evikčního principu ..	99
2.2.3 Švýcarské právo jako kombinace evikčního principu a principu opatření práva .....	103
2.3 Nárok na náhradu škody jako prostředek nápravy .....	105
2.3.1 Obecně .....	105
2.3.2 Švýcarské právo .....	106
2.3.3 Francouzské právo .....	109
3. Pojetí právních vad v přirozenoprávní nauce Christiana Wolffa ...	110
3.1 Nauka Christiana Wolffa .....	110
3.2 Neplatnost jako následek právní vady ve francouzském právu .....	113

4. Princip opatření práva.....	114
5. Odpovědnost za domnělá (domněle existující) práva.....	118
6. Neaplikovatelnost evikčního principu a koncepce opatření práva v poměrech nájemní a pachtovní smlouvy .....	123
7. Dílčí závěr.....	129

## **KAPITOLA V. Koncepce právní vady v ObčZ ..... 131**

1. Obecně.....	131
2. Aktuální názory k pojmu právní vady podle § 1920 odst. 1 věta první ObčZ.....	132
3. Ustanovení § 1914 ObčZ: Povaha smlouvy jako výchozí bod pro určení odpovědnosti za právní vady .....	133
3.1 Závazky k převodu práva nebo práva k věci.....	135
3.2 Závazky k úplatnému přenechání věci do užívání .....	138
3.3 Závazky k úsilí (prosté činnosti).....	143
3.4 Dílčí shrnutí.....	145
4. § 1920 odst. 1 věta první ObčZ: Odpovědnost za domnělá práva u smluv směřujících k převodu práva? .....	146
4.1 Vymezení právního problému.....	146
4.2 Jazykový výklad § 1920 odst. 1 věta první ObčZ.....	147
4.3 Vymezení smluvního rizika jako možné odůvodnění odpovědnosti za domnělé nároky .....	148
4.4 Vůle zákonodárce (historická argumentace)? .....	150
4.5 Vývoj a zohlednění příbuzných právních řádů .....	152
4.5.1 Historický vývoj českého práva .....	152
4.5.2 Komparativní srovnání.....	154
4.5.3 Dílčí závěr.....	155
4.6 Závada spočívající v zapsaném, leč zaniklém zástavním právu (§ 1378 ObčZ) jako argument proti odpovědnosti za domnělá práva?.....	155
4.7 Systémové argumenty proti odpovědnosti za domnělé nároky.....	158
4.8 Dílčí závěr .....	161
5. Odmítnutí evikční koncepce a přirozenoprávních myšlenek v ObčZ.....	163
5.1 Absence evikčního principu.....	163
5.2 Přirozenoprávní nauka.....	164
5.3 Dílčí závěr .....	169

## **KAPITOLA VI. Určení okamžiku vzniku odpovědnosti za právní vady ..... 170**

1. Obecně.....	170
2. Názory české literatury .....	171
3. Zohlednění závěrů zahraničních doktrín .....	172
3.1 CISG.....	172

3.2	CESL.....	173
3.3	Rakouské právo .....	173
3.4	Německé právo .....	175
4.	Přechod nebezpečí škody na věci jako rozhodující okamžik.....	177
4.1	Právní úprava .....	177
4.1.1	Obecná část .....	177
4.1.2	Koupě .....	177
4.1.3	Dílo .....	178
4.2	Identifikace společných znaků pravidel o rozhodném okamžiku posuzování vadnosti.....	179
5.	Okamžik opatření právní pozice .....	180
5.1	Konsenzuální princip.....	180
5.2	Převod věci genericky určené.....	181
5.3	Intabulační princip.....	186
5.4	Princip tradice .....	186
5.5	Věcná práva k věci cizí (limitovaná věcná práva) .....	186
6.	Moment prosaditelnosti právní pozice nabyvatele vůči zciziteli jako rozhodný okamžik .....	187
7.	Odpovědnost za právní vadu, která vznikne po rozhodujícím okamžiku.....	189
7.1	„Latentní“ právní vady .....	189
7.2	Právní vady vzniklé po rozhodném okamžiku.....	194
7.2.1	Vznik právní vady v důsledku porušení smluvní povinnosti zcizitele .....	194
7.2.2	Vznik právní vady bez porušení smluvní povinnosti zcizitele .....	197
7.2.3	Likvidace třetích škod jako možný kompenzační nástroj .....	198
8.	Dílčí shrnutí.....	202

**KAPITOLA VII. Analýza právních vad u úplatných smluv o translativním nebo konstitutivním převodu vlastnického práva .....** **204**

1.	Obecně.....	204
2.	Hlediska pro určení kvality práva, jež má být opatřeno.....	205
2.1	Ustanovení § 1012 věta první ObčZ jako východisko .....	205
2.2	Meze odpovědnosti za právní vady .....	206
2.2.1	Zákonná omezení vlastnického práva jako meze odpovědnosti zcizitele? .....	206
2.2.2	Vlastní stanovisko .....	207
2.3	Dílčí shrnutí .....	211
3.	„Oprávněný subjekt“ omezující právní pozici nabyvatele.....	211
3.1	Třetí osoba nebo převodce .....	211
3.2	Nabyvatel jako oprávněný z věcněprávní závady.....	212
3.3	Dílčí shrnutí .....	214

4.	Neopatření vlastnického práva .....	214
4.1	Dispozice neoprávněným .....	214
4.2	Převod „podmíněného“ vlastníka .....	217
4.3	Převod v rozporu se zákazem zcizení nařízeným předběžným opatřením podle § 74 odst. 1 OSŘ, resp. § 102 odst. 1 OSŘ .....	218
4.3.1	Aktuální právní úprava a stanovisko literatury .....	218
4.3.2	Vlastní stanovisko .....	219
4.3.3	Odpovědnost za právní vady .....	224
4.4	Převod vlastníka v rozporu s generálním a speciálním inhibitoriem podle exekučního řádu .....	225
4.5	Nabyvatel jako vlastník převáděné věci („koupě vlastní věci“) .....	226
4.5.1	Platnost smlouvy o koupi vlastní věci .....	226
4.6	Převod již neexistující věci .....	238
4.6.1	Exkurz: neexistující práva duševního vlastnictví .....	239
4.7	Dílčí shrnutí .....	240
5.	Věcněprávní závady .....	242
6.	Obligační práva třetích osob k předmětu plnění .....	244
6.1	Obecně .....	244
6.2	Německá nauka .....	246
6.3	Rakouské právo .....	247
6.4	Vlastní stanovisko .....	249
6.5	Dílčí shrnutí .....	252
7.	Neexistující právo k věci cizí či obligační právo .....	253
8.	Nároky třetích osob ze zásahu do duševního vlastnictví, všeobecného osobnostního práva, jména a obchodní firmy .....	255
8.1	Odpovědnost za vady právní nebo faktické? .....	255
8.1.1	Obecně .....	255
8.1.2	Německá literatura .....	255
8.1.3	Vlastní stanovisko .....	256
8.2	Nároky plynoucí ze zásahu do práv duševního vlastnictví .....	257
8.3	Nároky z všeobecného osobnostního práva .....	259
8.4	Jméno člověka a obchodní firma .....	260
8.5	Dílčí shrnutí .....	260
9.	Relativní neúčinnost (odporovatelnost) jako právní vada .....	261
9.1	Úvod .....	261
9.2	Případy odporovatelnosti v českém právu .....	261
9.3	Podstata odporovatelnosti a rozhodný okamžik .....	263
9.3.1	ObčZ .....	263
9.3.2	Insolvenční zákon .....	264
9.4	Význam odpovědnosti za právní vadu .....	265
9.5	Dílčí závěr .....	267
10.	Držba a držba jiného práva jako právní vada? .....	268
11.	Procesní nástupnictví podle § 107a OSŘ jako právní vada? .....	272

12. Omezení plynoucí z veřejnoprávních předpisů.....	273
12.1 Úvod.....	273
12.2 Rakouská nauka a judikatura.....	274
12.3 Německá nauka a judikatura.....	276
12.3.1 Starší názory.....	276
12.3.2 Moderní literatura a judikatura BGH.....	278
12.4 Vlastní stanovisko.....	280
12.4.1 Odmítnutí některých kritérií.....	280
12.4.2 Rozdílná pravidla pro vady právní a faktické jako východisko pro ospravedlnění kritérií.....	282
12.4.3 Faktický stav věci vs. její historie jako rozhodující kritéria.....	283
12.4.4 Kazuistika.....	285
12.5 Dílčí shrnutí.....	287

## **KAPITOLA VIII. Negativní předpoklady odpovědnosti za právní vady .....**

<b>289</b>	
1. Obecně.....	289
2. Zásadní výkladové obtíže negativních předpokladů odpovědnosti za právní vady.....	289
2.1 Absence výjimek „Istivého zastření“ a „výslovného ujištění“? .....	291
2.2 Vztah mezi § 1920 odst. 1 věta první a § 1920 odst. 2 ObčZ..	292
2.3 Dílčí shrnutí.....	293
3. Zjevné vady při uzavření smlouvy (§ 1917, 2103 ObčZ).....	293
3.1 Hodnotové ospravedlnění zjevných vad při uzavření smlouvy .....	294
3.1.1 Dosavadní názory české nauky a jejich kritické zhodnocení.....	294
3.1.2 Vlastní stanovisko .....	296
3.2 Nápadné právní vady.....	299
3.2.1 Vady zjistitelné z veřejného seznamu.....	299
3.2.2 Jiné nápadné právní vady .....	302
3.3 Dílčí shrnutí.....	304
4. Ujištění .....	304
4.1 Ujištění jako projev vůle směřující k vyvolání právních následků a jeho vliv na ujednané vlastnosti .....	305
4.1.1 Historický exkurz k omylu o vlastnostech individuálně určené věci .....	305
4.1.2 Význam exkurzu pro české právo .....	308
4.1.3 Ujištění jako výslovný a konkludentní projev vůle ...	311
4.1.4 Vychvalování jako typová kategorie právně nezávazných tvrzení o vlastnostech.....	314
4.1.5 Diferenciace mezi ujištěním a prostým nevýznamným tvrzením skutečnosti .....	315

4.1.6	Hraniční případy „ujištění“ v judikatuře OGH a BGH.....	316
4.1.7	Dílčí shrnutí .....	320
4.2	„Výslovné ujištění“ podle § 1917 věta druhá (§ 2103 věta druhá) ObčZ .....	320
4.3	Ujištění zcizitele a pozitivní znalost nabyvatele o „vadě“ .....	322
4.3.1	Stav diskuze .....	322
4.3.2	Vlastní stanovisko .....	323
5.	Lstivé zastření (§ 1917 věta druhá, § 2103 věta druhá ObčZ) ....	325
5.1	Obecně.....	325
5.2	<i>Ratio legis</i> „výluky“ .....	326
5.3	Zastření jako nesplnění informační povinnosti? .....	327
5.4	Nepřímý úmysl (stupeň zavinění) .....	328
5.5	Požadavek „zjevnosti“ u vady lstivě zastřené? .....	329
5.6	Dílčí shrnutí .....	330
6.	Prohlášení zcizitele o omezení své odpovědnosti za vady a vzdání se práv z vad nabyvatele „předem“ (§ 1916 odst. 2 ObčZ) .....	331
6.1	Obecně.....	331
6.2	Prohlášení zcizitele o omezení své odpovědnosti předem (§ 1916 odst. 2 věta první ObčZ) .....	332
6.3	Vzdání se nabyvatele práv z vad (§ 1916 odst. 2 věta druhá ObčZ).....	332
6.4	Odmítnutí relevance ve fázi uzavření smlouvy .....	333
6.5	Význam § 1916 odst. 2 ObčZ ve fázi realizace smlouvy .....	335
6.6	Prohlášení a vzdání se „předem“ .....	336
6.7	Vzdání se práv z vad po přijetí, resp. přijetím .....	338
6.8	Dílčí shrnutí .....	339
7.	Dohoda o zcizení věci úhrnkem .....	340
7.1	Vývoj pravidla .....	340
7.2	Závěry rakouské nauky .....	341
7.3	Česká judikatura a nauka .....	343
7.4	Vlastní stanovisko .....	345
7.5	Dílčí shrnutí .....	348
8.	Ujednání o vyloučení odpovědnosti za vady .....	348
8.1	Obecně.....	348
8.2	Určení obsahu povinnosti plnit .....	350
8.3	Výklad doložky o vyloučení práva z vadného plnění.....	351
8.3.1	Obecně .....	351
8.3.2	Požadavek restriktivního výkladu? .....	352
8.4	Zlý úmysl zcizitele .....	357
8.4.1	Vznik vady po uzavření smlouvy.....	357
8.4.2	Vznik vady před uzavřením smlouvy (vada lstivě zastřená) .....	358
8.5	Dílčí shrnutí .....	362

9. Vědomé nabytí cizí věci (§ 1920 odst. 2 ObčZ).....	363
9.1 Obecně.....	363
9.2 Vývoj pravidla a stanovisko zahraniční nauky.....	364
9.2.1 Vývoj textace.....	364
9.2.2 Ospravedlnění pravidla.....	365
9.2.3 Omezená aplikovatelnost.....	366
9.3 Vlastní stanovisko.....	367
9.3.1 Zákaz venire contra factum proprium.....	367
9.3.2 Odchylný smluvní obsah.....	369
9.3.3 Věcná působnost.....	370
9.3.4 Právní postavení nabyvatele.....	371
9.4 Dílčí shrnutí.....	372
<b>Závěr.....</b>	<b>373</b>
<b>Seznam použitých zdrojů.....</b>	<b>383</b>
<b>Věcný rejstřík.....</b>	<b>410</b>